

גנזי המלך

ארבע כנסות

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת

340

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לִבּוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי"

עשה לי קיטון אחד

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

(ט), להדמות אליו ית' ובזה "משפני
בתוכם" ('ויקרא' כו).

ולזה נצטוו; "מאת כל איש אשר
ידבנו לבו" ('שמות' כה ב), רק נדבה
בלי שום מחשבה של קבלת פרס, רק
לעשות רצון אביו שבשמים ולא זולת
זה. וכענין מאמר ר"י ב'ברכות' יז;
**'אשרי מי שגדל בתורה ועמלו בתורה
ועושה נחת רוח ליוצרו'**. וזה כונת
הכתוב (שיה"ש ג); **"אפקיון עשה לו
המלך שלמה מעצי הלבנון"** "תוכו רצוף
אֶהְבָּה", פנימיות כונתם של המתנדבים,
היתה רק נדבת אהבה, כאדם המתנדב
לאהובו האהוב לו כנפשו, אשר נדבתו
אליו כמתנדב לעצמו, או לבנו האהוב לו
כנפשו בלי שום תקות פרס.

והן מעלות עליונות אלוהיות
המתדמים אליו יתברך; **"פי בצלם**

צריך להיות מעוטר במדותיו הנעלות,
כענין; **"וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכָּיו"** ('דברים' כח

**"מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו
את תרומתי"**, פירוש; שלא לקחת
בע"כ. וכי יעלה על לב, כי אחרי כל
הטובות הגדולות שקבלו מאתו ית' וגם
ביזת מצרים וביזת הים, היתכן שלא
ירצו לתת מחצית השקל ובפרט לשכון
בתוכם? אמנם נתיישב לי בהקדם דברי
חו"ה ריש פרק עבודת ה' וז"ל; **'אחד
מהם רוב אהבתך את נפשך וחפצך
להמשיך הנעימות אליה ולא תפסיע
פסיעה אשר אין כונתך להתענג בהם
בהנאות'**. עי"ש, לשונו הזהב.

והנה כאשר רצה השי"ת לשכון
בתוכם, אינו אלא ע"י המעלות
העליונות הנמצאות בו ית' ואחד מהם
היא הטבה אמיתית מחמת נדבה וחסד
לנברא, בלי שיתכוין כונה אחרת
חלילה. והמשכן שהוא ית' שוכן שם,

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בכולל אברכים בפתח תקוה

"וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבַּנּוּ לְבּוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי"

שוגג. ואת שכלו הגלוי, הוא בחינת מזיד והתלמידי חכמים המתנהגים על פי התורה לפי ראותם, אז מה שאינם מוציאים לפועל כח הנסתר זה ג"כ אצלם מזיד.

וזה הענין שאצל האדם צריך להיות מופרש השכל מהחומר לגמרי ואז תורתו נקיה, אך זה דבר קשה, על כן לכל הפחות צריך להיות בבחינה כמ"ש חז"ל ('יומא' עב); 'כל ת"ח שאין תוכו כבור, אינו ת"ח'. וראייתם מהארון פנימי זהב וחיצון זהב וקשה; הלא האמצעי של עץ ואינו תוכו כבור? אך הענין כי באמת לכה"פ צריך להבין כח הנטיה ולעמול להסיר הנטיות ואחר העמל אז אף שיוכל להיות כי עדין הוא נגוע בנטיות שהן, אז בזה 'אין לו לדיין אלא מה שענינו ראות'.

הוא הענין שאחז"ל; 'לפרוש הימנה איני יכול', שאם כל מרכז כונתו שלא לשם שמים, יכול יהיה ג"כ בחינת תורה? זה ודאי לא! אבל אם יהיה קצת נגוע בנטיה, שעל פי שכל השמים יהיה הדין להיפוך ואז לא יהיה נפסק הדין כפי הראוי בו, אבל משום זה לא לתת התורה, אי אפשר ג"כ, שהרי כבר מכרתי להם כנאמר; 'יפתח בדורו כשמואל בדורו' וכן 'אין לו לדיין אלא מה שענינו ראות', אף שהוא קצת נגוע.

אלא זה אני מבקש, כל מקום שאתם הולכים, היינו; אף אם האדם עוסק בגשמיות וזה מזיקו במדות הרעות לנטיות, מכל מקום עשו לי קיטון אחד שאדור בתוכו, היינו; לתקן לכל הפחות מרכז המכוון של האדם בכל מעשיו שיהיו לשם שמים, כנאמר; "בְּכָל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ" ('משלי' ג ו) וטוב לנו. ('אור רש"י' מא' רצ"ה). ■

ספיקא לא נפקא וכש"כ כשהחליפין רחוק מאד.

וע"כ אחז"ל ('פסחים' נ); 'לעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות אפילו שלא לשמה. שמתוך שלא לשמה בא לשמה'. כי אחרי שהנהגתו לפי התורה, ממילא לא יהיה לו לרצון להטות ולהטעות השכל שלא לראות האמת ובהכרח שעם הזמן יראה האמת בעין שכלו. וזהו 'שמתוך שלא לשמה בא לשמה' וכן המדות, כי גם הם נכללים במצות עשה; "וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכֵּיו".

והנה כמו שאנו רואים בגדולי החכמים, שלא רצו לשבת בדין מפני חשש שוחד כל דהו, כן כל אדם צריך להיות בלתי משוחד מהרצון ואם לאו הרי עלול בכל מעשיו לפסוק שלא כהוגן. אך סוף כל סוף כל אדם נגוע במדות שמטעים דעתו וע"כ נקראת התורה מכורה בדרך כלל, שאף האדם הטהור לגמרי בשכלו ובמדותיו והיה צריך לפסוק חייב והוא פסק זכאי, עם כל זאת עושים בשמים כפסקו, ד'אין לו לדיין אלא מה שענינו ראות'.

וזהו שלא רצו המלאכים שיתנו התורה לבני אדם, היינו לפסוק על פי שכלם המוטעה כענין שהיא מכורה להם. וכן מה שלא יצא הכח הנסתר בפועל באור התורה ובזיו טהרתה, הוא ג"כ מהטעיה זו שאינו יגע למצוא חקירות בדינים למעשה ואינו לומד רק להיות חכם בעיני הבריות. ולזה אחז"ל ('ב"מ' לג); "וְהִתְגַּדְּ לְעַמִּי פִשְׁעָם" ('ישעיה' נח) אלו ת"ח ששגגות, נעשו להם כזדונות' והוא תמוה.

אך הענין הוא כך. מה נקרא שוגג? שכחה. וצריך כפרה, שהיה צריך שלא לשכוח. ומעתה מה שהאדם אינו מוציא לפועל שכלו הנסתר, נקרא בחינת

אֱלֹקִים עֲשֵׂה אֶת הָאָדָם" ('בראשית' ט ו) וזו המטרה לשום מבטו ומגמתו אליו. ואל יאמר האדם; "אני רחוק מזה". והמשכיל יבין, שזה עיקר הנדרש מהאדם להשתדל לעלות למעלות עליונות, אף שטבעו עדין רחוק מזה. וזה מה שרמזו ז"ל ב'תנא דבי אליהו' כד; 'חייב אדם לומר; מתי יגיעו מעשי למעשי אברהם יצחק ויעקב'? ההשתדלות מחויבת לשנות לאט לאט טבעו הרע כי 'חייב' נאמר.

ואיתא במדרש; ('שמות רבה' לג) "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה", משל למלך שהיתה לו בת יחידה; "בתי שנתתי לך יחידה היא לפרוש ממנה איני יכול, אלא כל מקום שאתה הולך עשה לי קיטון אחד" ע"ש. ויש להבין בזה; איך שייך בתורה שהיא חכמה לפרוש ממנה? וכי בשביל שאחד מלמד חכמה לאחר החכמה פורשת מאתו? ועוד; באיזה בחינה נקראה בש"ס ומדרש, שהתורה מכורה לישראל? מה שייך מכירה בתורה וחכמה? זה שייך רק בחפץ אשר הלוקח קונה החפץ לעצמו ואינו נשאר החפץ אצל המוכר מה שאין כן בחכמה.

הענין הוא כי כל עניני האדם יוצאים מהכח אל הפועל משני גורמים שונים; על פי השכל. ועל פי כח נפשי. כח הדוחף הנפשי אינו משתנה ע"י כח השכלי, כי כשמתאוה לאכול אינו משתנה ע"י השכל שאינו מסכים לאכול וכן בכל המדות, זולת אחרי היגיעה, אז רושמי השכל נעשו בו טבע שני, מה שאין כן השכל, הוא משתעבד תחת הטיות הכח הנפשי הדוחפו. וע"כ אנו רואים שישנם חכמים להרע, כי כח התאוה מטה את שכלם לבלי ראות העיון האמיתי, כי לדעתם המשובשת מידי

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בעמנואל

להסתכל במראה

"מִבֵּית וּמִחוּץ תִּצְפֶּנוּ"

ואמור לי, את מי רואות עיניך עכשיו?" "הנני רואה אנשים, העוברים ברחוב אנה ואנה" קרא הגביר וכולו היה אחוז השתוממות ופליאה נוכח שאלותיו של הצדיק. **גחן רבי משה לייב לעבר הגביר הנבוך וקרא אליו בהרמת קול ובהטעמת כל מילה;** "תן דעתך, שהראי הקטן שבחדרי וגם שמשות החלון עשויים זכוכית. אלא שהראי מצופה כסף מאחור, משום כך אינך מסוגל לראות דרכו אנשים אחרים." ■

אליו את האיש ללא דיחוי. החסידים עשו כדבר רבם והביאו בדחיפות את הגביר הקמט לביתו של רבי משה לייב. לאחר פריסת שלום קצרה, קם הצדיק מכסאו והוציא מאחד הארונות ראי קטן. מיד רכן לעבר האורח והציג את הראי הנוצץ לפני עיניו. "את מי אתה רואה בראי הזה שבידי?" **שאל רבי משה לייב את הגביר הנדהם.** "את עצמי אני רואה כאן רבי", השיב הגביר ברוב מבוכה. "הבט נא בעד החלון החוצה

'אמר רבא; כל תלמיד חכם שאין תוכו כבור, אינו תלמיד חכם.' (ילקוט שמעוני' שמות פר' לו רמז תיד) בעיירה סאסוב שבגליציה נתפרסם לגנאי אחד מעשירי המקום, שהיה מסרב לתרום לכל דבר שבצדקה ואפ' למצוה גדולה כפדיון שבויים, היה מדיר עצמו בתירוצים שונים ומשונים. כשנודע לרבי משה לייב מסאסוב על התנהגותו הבלתי נסבלת של הגביר הקמט, הורה לאנשי שלומו שיזמנו

תוכחת

"דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה"

האם היה מתנהג כן כשהיה רואה את אשתו מקלקלת כל עסקיו שהוא עושה? בודאי היה צועק מר עליה לאמר; "מה תעשי לבד שאין את מסייעת לי, עוד תקלקלי כל מחייתי? במה נחיה אני וכל אנשי ביתי? האם נמות מפני שטותך?" והיה מתחכם בכל מיני עצה להעריך לפניה את גודל שטותה, פעם בלשון רכה ובפעם בלשון קשה, עד שהיתה מתבוננת בעצמה להסיר אולתה מעליה. כן בעניננו צריך תמיד להוכיחה בענין זה ולהעריך לפניה את גודל הקלקולים היוצאים מזה, שיהיה עי"ז מר באחרית, גם לה וגם לו. ע"כ. החכם עיניו בראשו בעודו בחיים שיוכח. ובודאי יועילו דבריו במקצת וינצל מיום הדין העתידי. (רואים מכאן שאין להתייאש אף פעם מלהוכיח.) ■

תורה רואה ברכה בתלמודו, עליו לאזור כל כחותיו הנפשיים והגופניים ולדבוק בתורה מתוך אמונה ותקוה, שמאמצים נוספים מצדו יניבו פרי הילולים. שאם חלילה יחדל מלעסוק בתורה אפ' לתקופה קצרה, עלול הוא לאבד כליל את ההישגים שרכש בתלמוד תורה כל הימים."

כעין זה כותב ה'חפץ חיים' בספרו 'גדר עולם' פרק ששי; שהוכחה, היא מצות עשה מדאורייתא דכתיב; "הִכָּח תֹּכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ וְלֹא תִשָּׂא עִלּוֹ חֶטְא" (ויקרא' יט יז) ואמרו חז"ל; 'כל מי שיש בידו למחות באנשי ביתו ואינו מוחה נתפס בעון אנשי ביתו'. ואל יחשוב אדם בנפשו לאמר כבר אמרתי לה פעמים ושלש ואיננה שומעת לי ומה לי לדבר עוד בענין זה? יתבונן האדם בעצמו

על דברי הכתוב כאן אומרים חכמי המדרש; 'הדא הוא דכתיב: "פִּי לִקְחַ טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹכְתִּי אֶל תַּעֲזֹבוּ" (משלי' ד ב), אֶל תַּעֲזֹבוּ" את הלקח שנתתי לכם'. העיר על מדרש זה האדמו"ר ר' דויד'ל מקוצק; "ביחסנו אל התורה, עלינו לנקוט דרך של העוסקים במסחר. צאו וראו כיצד נוהגים הסוחרים בעסקי מקח וממכר; לעולם אין הסוחר הרציני פורש מעסקיו משום שעסקא זו, או אחרת לא עלתה יפה. אותה שעה אומר הסוחר בלבו; אשוב ואנסה שנית ואצליח בעזרת ה'! שכן ברי לו לסוחר, שאם ימשוך ידו מעסקיו מחמת יאוש, סופו לירד ירידה גמורה, שאין ממנה תקומה ונמצא שכל עמלו בחיים היה לשווא". והוא הדין אומר ר' דויד'ל; "בדרך שכל אדם חייב לנקוט כלפי התורה. אף בשעה שאין הלומד

צדקה

"דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה"

שנוטל לעצמו בדרך זו, הוא מפסיד סכום גדול מכך אלפי מונים. והוא הדין אומר ה'חפץ חיים'; בקיום מצות צדקה. החוסך לעצמו פרוטה שהוא צריך לתת לעני, משול לאותו איכר שוטה המרויח פרוטות, אך מפסיד לעומתן ממון רב. שהרי כבר הבטיח הקב"ה עושר רב לנותני צדקה, **כדרשת חז"ל על הכתוב; "עֲשֹׂר תַעֲשֹׂר"** (דברים יד כב) **"עֲשֹׂר"** (הפרש מעשר), **בשביל שתתעשר.** ('שבת' קיט). ■

שימכר, ישים הקונה מטבע נחושת לתוך כובעו של האיכר. בגמר העברת השקים לקונה יספרו את המטבעות שבכובע ולפי מספר המטבעות יקבל האיכר את שכרו תמורת התבואה. הקונה הסכים להצעת האיכר ושם בכובעו מטבע תמורת כל שק שהעביר לרשותו. אולם בשעה שהיה טרוד בהעברת השקים, נתפתה האיכר הבור וגנב פעם בפעם מן המטבעות שבתוך הכובע בלא שנתן דעתו לכך, שבעד כל מטבע

שנינו בענין זה במ"ר (ויקרא' לד י); 'יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני, העני עושה עם בעל הבית'. **רבי ישראל מאיר מראדין, בעל ה'חפץ חיים' המשיל בענין זה את המשל הבא; איכר בור ועם הארץ הביא עגלה מלאה תבואה למכירה בעיר. וכיון שחשש כי הקונים ירמו אותו, דרש מהקונה הראשון שנזדמן לו, למלא את התבואה בשקים קטנים ועל כל שק תבואה**

פרשת 'תרומה'

"וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת"

שלשה סוגים בנותני צדקה

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה" ('שמות' כה)

רש"י מדייק מלשון הכתוב **"ויקחו לי תרומה"**; **"לי"** לשמי' (לשם ה'). מעיר על כך ר' גדליה מליניץ בספרו **'תשואות חן'**; מדובר כאן באוספי צדקה, שצריכים להתכון במעשיהם לשם שמים. אבל נותני צדקה, אפי' נותנים שלא לשמה, הרי זו צדקה גמורה.

על לשון הכתוב כאן **מעירים חכמי ישראל**; לא נאמר בתורה: **"ויתנו לי תרומה"**, אלא **"ויקחו"** כדי ללמדנו; שבנתינת צדקה, יותר משאנו נותנים לזולת, הננו לוקחים לעצמנו. וכבר שנינו **בענין זה במ"ר** ('ויקרא' לד י); **'יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני, העני עושה עם בעל הבית'**.

על פסוק זה שבפפתה הפרשה שנינו במדרש **'תנא דבי אליהו'**; בשעה שאמרו ישראל; **"נעשה ונשמע"** ('שמות' כד ז), מיד אמר הקב"ה; **"ויקחו לי תרומה"**. ע"פ מדרש זה הסביר האדמו"ר ר' אורי מקאמיניץ את המנהג המקובל בקהילות ישראל לנדור ולנדב בשעת העליה לתורה לבית הכנסת ולשאר ענינים שבצדקה. בכך מגלה היהודי, שעם קיום המצוה של קריאה בתורה ותפילה בצבור אינו מתרשל חלילה מקיום המצוות, שיש בהן משום חסרון כיס. הנדבה בשעת העליה לתורה היא אפוא זכר למעמד מתן תורה, שלאחר הענות העם בקריאה הנלהבת; **"נעשה ונשמע" ציוה ה' לישראל**; **"ויקחו לי תרומה"**.

"איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי" ('שמות' כה)
האדם צריך להתבונן היטב מה הוא; **"אשר ידבנו לבו"**? מה לבו חשק ומתאוה למידות רעות ומזה גופא ילמד לעבוד את השי"ת, מזה **"תקחו את תרומתי"** ('ה' בעל שם טוב').

"וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת" ('שמות' כה)

אומרים כאן חכמי ישראל; שלש מתכות המוזכרות כאן: **"זהב וכסף ונחשת"**, מרמזות על שלשה סוגים של נותני צדקה; הנותן לנצרכים בשעה שהוא בריא ושלם נדבתו היא בבחינת **"זהב"**

טהור", כפי שנאמר בגוף הארון (כה, יא). וכל כך למה? משום שהארון הוא סמל לתלמידי חכמים ואלה צריכים להיות "זהב טהור"! לומדי תורה לשמה, בלי שום פגם ופניה. הבדים לעומת זאת מסמלים את מחזיקי התורה, התומכים בכספם בלומדי התורה. אנשים אלה אפי' אינם "זהב טהור" ועושים את מעשיהם גם שלא לשמה, בכל זאת רצויים הם ומעשיהם לפני ה'. כיון שהם מהנים מכספם את לומדי התורה ומסייעים ע"י כך בהפצת התורה בישראל. (**'פרפראות לתורה'**)

"ועשית שנים קרבים זהב" ('שמות' כה יח)

אומר רש"י; **'כרובים; דמות פרצוף תינוק להם'**. בספר **'רבי מאיר אומר'** מובא; שנינו במכילתא סוף פרשת 'משפטים'; כל כלי השרת במשכן ובמקדש מותר היה לעשותם מכל מיני מתכות, בזמן שלא היה זהב. אולם הכרובים שעל הארון היו צריכים תמיד להיעשות רק מזהב טהור ואסור לעשותם מכל מתכת אחרת. והטעם לכך שנשתנו הכרובים מכל שאר חלקי המשכן, מכיון שהכרובים מסמלים את התינוקות הרכים, כמו שכותב רש"י. משום כך היה מקומם על ארון העדות, כדי ללמדנו שמוטלת עלינו חובה קדושה לחנך את ילדנו לחיי תורה ומצוות. וכאשר מדובר בתפקיד שכזה א"א לצאת ידי חובה בקטנות, בפרוטות של כסף, או של נחושת, אלא כאן מוטלת עלינו החובה לתת של זהב דוקא.

"ועשית שלחן עצי שטים... ועשית מגרת זהב טהור" ('שמות' כה כג לא)

ובמס' **'מנחות'** פ"ו; **'שלחן בצפון ומגרה בדרום'**. והנה כתיב בקהלת; **"הולך אל דרום נסוב אל צפון סובב סבב הולך הרוח נעל סביבתי שוב הרוח"** ('קהלת' א ו). והכוונה היא; כי כל תכלית האדם היא הלא ללכת אל דרום, הרוצה שיחכים ידרים, ללמוד תורה ולקיים מצוות וזהו הולך אל דרום. אולם כששואלים את

(ר"ת: **זה הנותן בריא**). המנדב לעניים לעת זקנה, או בשעה שפוקדת אותו מחלה והוא נתון בסכנת חיים, נדבתו היא בבחינת **"כסף"** (ר"ת: **כשיש סכנה פודה**). ומי שאינו נותן צדקה בחיים ואחרים נהנים מכספו רק אחרי מותו, צדקה זו ערכה מועט והיא בבחינת **"נחשת"**.

הגאון ר' משה סופר (בעל ה'חתם סופר') **העיר פעם**; שבאותיות של שלש המילים המסיימות את הכתוב שלפנינו **"זהב וכסף ונחשת"** מרמזים בדיוק נמרץ כל ימות השנה, שבהם קוראים בקביעות בתורה; **"ז"** היום השביעי בשבוע. **"ה"** יום חמישי בשבוע. **"ב"** יום שני בשבוע. אותיות; **"כסף"** מרמזות לחגים הגדולים שמן התורה: **"כ"** כפור. **"ס"** סוכות. **"פ"** פסח וגם פורים. אותיות **"נחשת"** מרמזות לשאר החגים והמועדים בשנה שבהם קוראים בתורה: **"נ"** נרות (חנוכה). **"ח"** חודש (ר"ח ור"ה). **"ש"** שבועות שמיני עצרת. **"ת"** תעניות (צומות קבועים בשנה).

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" ('שמות' כה ח)

מעיר על כך הצדיק ר' יעקב יוסף מפולנאה; תרי"ג מצוות התורה ניתנו לנו כמצוות נצחיות, שאפשר לקיימן בכל עת ובכל שעה. **יש אפוא מקום לשאול**; איך אפשר בזמן הזה לקיים מצוות בנין בית הבחירה, על יסוד הכתוב: **"ועשו לי מקדש"**? **אלא אומר ר' יעקב יוסף**; הקדמונים שלנו, שהיו חכמי אמת הורו שהאדם אינו אלא "עולם קטן". ולפי זה, כונת הכתוב **"ועשו לי מקדש"** היא, שכל אחד יעשה **"מקדש"** בלבו ויכין שם מקום להשראת השכינה. וכאשר ישכון ה' בלבו ובנפשו של כל אדם, יקום המשך הכתוב: **"ושכנתי בתוכם"**.

"ועשית בדי עצי שטים וצפית אתם זהב" ('שמות' כה יג)

מעירים כאן חכמי ישראל; בבדי הארון לא נאמר; שיהיו מצופים "זהב

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

בגמ' מסכת 'בבא בתרא' (כה) **'הרוצה להעשיר יצפין. והרוצה להחכים ידרים. וסימנך; שלחן בצפון ומנורה בדרום היינו; שהשלחן כנגד עשירות. והמנורה כנגד חכמה. ונראה שמזבח הפנימי אשר הוא בין שניהם, רמז הוא לאש והיינו; אש של מסירות נפש, שבכך דוקא זוכים לכל מיני מעלות הן בגשמיות והן ברוחניות. שע"י שמוסר נפשו ועוסק בתורה ביגיעה וגם נותן צדקה ומאכיל על שלחנו במסירות נפש, זוכה לשלחן הטהור ולמנורה הטהורה. (טעם ודעת' לר' משה שטרנבוך שליט"א)**

ויש לדקדק; למה הזכיר האבנים לאחר כל המינים והרי מעולים הם ויקרים מכל הנזכרים למעלה? (ועיין ב'קידושין' ששלמו עבור אחת מאבני החושן; שמונה מאות אלף דינר) **ותירץ בעל ה'אור החיים' כאן;** שהרי לא עמלו בהשגתם. **וכדאיתא בחז"ל;** שענני כבוד הביאום. וא"כ היה זה בלא טורח ויגיעה ובלא חסרון כס, לכן אין נדבה זו חשובה כשאר המינים שעמלו ושטרחו בהם והביאו מכיסם. ולמדנו מדבריו המאירים; שהמצוה שאדם מקיים בממונו, שבאה ע"י יגיעה וטורח, חשובה ויקרה מאוד לקב"ה וכגודל העמל כן חשיבות הנתינה. **עוד פירש ה'אור החיים';** ע"פ מה דאיתא בחז"ל; שהנשיאים נתאחרו בהבאת נדבתם, **לפי מה שאמרו; 'יתנדבו ציבור מה שמתנדבין ומה שמחסרין אנו משלימין'** ואחר שהושלם, לא נותר להם אלא להביא האבנים. ולפי שנתעצלו מתחילה, נחסרה אות משמם ולכן הזכיר האבנים באחרונה להורות שמעלת נדבתם פחותה מכולם ומשום שהביאום באחרונה. **ובאמת יש להבין;** מה חטאו הנשיאים? והא אדרבא מעליותא היא (זה דבר טוב) שקבלו על עצמם להביא כל מה שיחסירו הצבור וכן עשו שהביאו הדברים היקרים מאד? ולמד מזה הגר"ח שמואלביץ זצ"ל; שאף שהיה חשבון נכון באיחורם, טמון היה בעצם עשיית החשבון שורש של עצלות (וכלשון רש"י; **'שנתעצלו'**) שהיה ראוי לקפוץ לזכות לעשות מצוה זו בלי להמתין ולעשות חשבונות. **(טעם ודעת' לר' משה שטרנבוך שליט"א)** ■

ראו כל הנוכחים את האדים שעולים ממנו וידעו שהלחם היה חם. דבר זה בא לרמוז לנו שעבודת ה' צריכה להיות בהתלהבות ובחום הלב. זוהי חיבתם של ישראל, העובדים את השי"ת בחום ובהתלהבות תמיד. **(דברי מרדכי)**

"ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו" (שמות' כה י)

כל אמות הארון שבורות הן; שטים וחצי, אחת וחצי. זה בא לרמז, כי תלמיד חכם חייב להיות שבור בעיני עצמו. עליו לדעת, כי עדין עומד הוא במחצית הדרך וטרם הגיע אל השלמות. (הג' ר' נתן אדלר זצ"ל). זה בא לרמז ג"כ, כי לעולם א"א ללמוד את התורה עד תומה, כי היא: **"אֶבְכָּה מֵאֲרָץ מִדְּבָר וּרְקִבָּה מִיָּם נָם"** ('איוב' יא ט). כי כל כמה שלומדים בה, אין מגיעים, אלא עד החצי. **(פרדס יוסף')**

"עצי שטים עמדים" (שמות' כו טו)

'לא היה העולם ראוי להשתמש בארזים. ולא נבראו אלא בשביל המשכן ובשביל בית המקדש'. (מדרש')

עץ הארז הנהו קשה מאד והוא מסמל חוסן וחוזק **(לעולם יהא אדם רך כקנה וקשה כארז')**. ואכן, הקשיות לא היתה צריכה להיות בעולם, אולם כדי להשתמש בה בשביל המשכן והמקדש, **כלומר;** דברים שבקדושה ועניני יהדות, כאן הקשיות והחוסן מהוות דוקא מידה טובה, שלא להתפעל מפני המלעיגים ולא לסור מדרך היהדות על ידי מסיתים ומדיחים שונים. **(אבני אזל')**

"ואת המנרה נכח השלחן... תימנה והשלחן תתן על צלע צפון" (שמות' כו לה)

האדם; למה אתה אין מביהכ"נ תיכף אחרי התפילה ואינך יושב ללמוד שעה או שתיים? **יענה ויאמר לך;** כי "סובב הוא אל צפון" **כלומר;** איננו הולך, אלא סובב, פונה הוא מעט לעסקיו להרויח לפרנסת ביתו, אבל סוף דבר הוא, כי **"סובב סבב"**, הוא טרוד כ"כ בה"סובב" עד ש"הולך הרוח". **כלומר;** עד שתצא נשמתו והסוף הוא, כי **"על סביבתיו"**, בשביל שהיה טרוד מדאי בה"סובב, **"שָׁב הָרוּחַ"**. שולחים אותו בחזרה לעולם הזה לתקן את אשר עוה. **(חפץ חיים' עה"ת)**

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות' כה ח)

מבאר האלשיך הקדוש; "בתוכו" לא נאמר, אלא **"בתוכם"**, ללמדנו שהקב"ה שוכן בתוך כל אחד ואחד מעם ישראל. **זהו שכתב רש"י;** **"ועשו לי" לשמי, בית קדושה'**. דבר זה צריך לעורר אותנו, כיון שעל כל אחד יש חובה להכין את עצמו בקדושה ובטהרה, כדי שיהיה משכן ראוי לקב"ה, בבחינת **"ותוקרתך בתוך מעי"** (תהילים' מ ט). מאידך, אם לא נזהרים ביותר שהמקום שבו ישכון המלך יהיה נקי וראוי, יש כאן אמירה לקב"ה שאין אנו מעונינים חלילה שישכון בתוכנו. זהו הדבר הנורא ביותר שיכולים להעלות על הדעת. **(דרכי מרדכי')**

"ונתת על השלחן לחם פנים לפני תמיד" (שמות' כה ל)

הגמ' 'במנחת' (צו) אומרת על לחם הפנים; 'שמגביהין אותו לעולי רגלים ומראין בו לחם ואומרים להם; "ראו חיבתכם לפני המקום". רבי יהושע בן לוי אומר ('חגיגה' כו); "נס גדול נעשה בלחם הפנים, סילוקו כסידורו". בזמן שהוציאו את הלחם, היה חם כבשעה שהכניסוהו. כאשר ישראל היו בעזרה ולחם הפנים היה חם, ביקשו להציג בפני ישראל את חומו. לכן הגביהו אותו ואז

500 דיסקים לגריסה

חלק הגברים בלבד

תמונות מהרצאתו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בבית"ר עילית

שו"ת חברותא

קריאת שנים מקרא ואחד תרגום מבלי להבין לשון תרגום ובעת קריאת התורה. מה הדין?

ואמנם, על פי דברי רבנו האר"י; יש לקרות שנים מקרא ואחד תרגום כל פסוק עם תרגומו בפני עצמו ולא להניח התרגום עד סיום הפרשה כולה וכן דעת רבנו אברהם בר יצחק אב"ד נרבונה בספר 'האשכול' (הלכות שני וחמישי סימן ב), מכל מקום; אין זה מעכב להלכה וכמבואר בתשובת מהר"י מברונא (סימן קג). וכן כתב בספר 'שני לוחות הברית'. וחסידי ואנשי מעשה הנהגים באורחותיהם על פי הקבלה, מחמירים על עצמם, לקרות שנים מקרא ואחד תרגום בערב שבת בהמשך אחד פסוק פסוק עם תרגומו מבלי להפסיק באמצע לשום דבר עד כלותם קריאת הפרשה כולה שנים מקרא ואחד תרגום. וכמו שכתב בספר 'עולת שבת' (סימן רפה סק"ב) וב'אליה רבה' (שם). וכן כתב ב'באר היטב'. ורק אם רצונם לשתות מים לצמאם רשאים להפסיק לשתות בברכה תחילה וסוף וכמו שכתב הגאון רבי חיים פלאג'י בשו"ת 'לב חיים' חלק ג' (סימן כג). וע' בשו"ת 'שואל ונשאל' חלק ד' (סי' כג).

ויש להעיר את תשומת המלמדים תורה לילדי ישראל, שעליהם מוטלת חובה קדושה ללמד טעמי המקרא לתלמידים, כפי מסורת אבותיהם, עוד לפני הגיעם לגיל בר מצוה, כדי שיוכלו לקיים מצות קריאת שנים מקרא ואחד תרגום בטעמי המקרא; שזוהי עיקר מצות קריאת שנים מקרא ואחד תרגום. וכמו שכתב בשו"ת הרדב"ז חלק ג' (סימן תקכט). וכן מבואר בדברי רבנו האר"י בשער 'טעמי המצוות' (פרשת 'ואתחנן').

והתרגום, אדרבה יש להקפיד לקרותו בלי טעמים, שכן ראוי להיות על פי הקבלה. וכמו שכתב בספר 'נגיד ומצוה' (דף טו ע"ב). וכן כתב בספר 'קרבן שבת' והביאו מרן החיד"א ב'מחזיק ברכה' (סימן רפה ס"ק ז). ולא כאותם מורים שאינם משגיחים כלל ללמד את תלמידיהם טעמי המקרא ורק כשהנער מתקרב לגיל בר מצוה מלמדים אותו קריאת מספר פסוקים בטעמים כדי שיקראם בצבור ותו לא. ■

בו, אסור לספר אפילו בדבר הלכה, שנאמר: "וּנִפְתַּח עֶזְרָא הַסֵּפֶר לְעֵינֵי כָל הָעָם... וּכְפָתְחוּ עֲמָדוֹ כָּל הָעָם" ('נחמיה' ח) אין עמידה, אלא שתיהן. שנאמר: "וְהוֹחֲלֵתִי כִּי לֹא יִדְבְּרוּ כִּי עֲמָדוֹ לֹא עָנָה עוֹד" ('איוב' לב). מכל מקום; פסק מרן ב'שלחן ערוך' [או"ח סימן קמו ב], שיש להתיר קריאת שנים מקרא ואחד תרגום בשעת קריאת ספר תורה בשבת, חוץ משבת שלפני פורים בשעת קריאת 'פרשת זכור' וכן בשעת קריאת 'פרשת פרה', שקריאתם היא מצות עשה מן התורה. [וכמו שכתבו ב'תוספות שאנץ' ('סוטה' לג א) ובתוספות רבי יהודה החסיד ('ברכות' יג א) ובתוספות הרא"ש ובחידושי הרשב"א ('ברכות' שם) ובחידושי הריטב"א ('מגילה' יז:)]. לפיכך; חובה על כל הקהל להטות אוזן קשבת לקריאת 'פרשת זכור' ו'פרשת פרה' מפי השליח צבור הקורא בתורה ואין לקרות באותה שעה, שנים מקרא ואחד תרגום.

ומה שסיים מרן ה'שלחן ערוך' שם; שהנכון הוא, שבכל פרשיות התורה ראוי למדקדק במעשיו לכיון דעתו ולשמוע קריאתן מפי הקורא בתורה, זהו רק ממדת חסידות, אבל מעיקר ההלכה, חזר מרן ה'שלחן ערוך' ופסק (או"ח, סימן רפה ה) שיכול לקרות שנים מקרא ואחד תרגום בשעת קריאת התורה. וכן פסק בשו"ת 'תרומת הדשן' (סימן כד).

וכן עיקר לדינא. וכמו שכתב הגאון רבי יהודה עייאש בספר 'מטה יהודה' (סימן קמו אות ז) ושכן נוהגים רוב המדקדקים ושלא כדברי ה'פרי חדש' שחולק על דברי ה'שלחן ערוך', שאין דבריו נכונים בזה להלכה. ע"כ.

ומכל מקום; יותר נכון להורות למי ששעתו דחוקה ומצומצמת ואין לו פנאי לקרוא לעצמו שנים מקרא ואחד תרגום, שיקרא בלחש את כל הפרשה עם השליח צבור הקורא בתורה, פסוק בפסוק ושוב יחזור ויקראנה פעם שנית בביתו ואחר כך יקרא פעם אחת את כל התרגום ובוזה בודאי יוצא ידי חובה. וכן מבואר בשו"ת 'בית יעקב' (סימן קלז) ובשו"ת 'די השב' (סימן ט).

שאלה: האם קריאת שנים מקרא ואחד תרגום, היא חובה גם למי שאינו מבין כל כך את שפת התרגום? והאם מותר לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום בשבת בשעה שהשליח צבור קורא בתורה?

תשובה: [לפי שו"ת 'יחיה דעת' חלק ב סימן לז]: במסכת 'ברכות' (ח א) אמרו: 'לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום, שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור, משלימים לו ימיו ושנותיו'.

וכן נפסק בטור וב'שלחן ערוך' 'אורח חיים' (סימן רפה א), שאף על פי שאדם שומע קריאת התורה כולה מפי השליח צבור בכל שבת, חייב לקרוא לעצמו בכל שבוע פרשת אותו שבוע שנים מקרא ואחד תרגום. ואמנם הרא"ש בפסקיו ל'ברכות' (דף ח א) כתב; שהוא הדין אם קורא בפירוש רש"י על התורה, שיוצא ידי חובה במקום התרגום. אולם רבנו משה מקוצי ב'ספר המצוות' הסמ"ג, כתב בשם רב עמרם גאון ורב נטרונאי גאון; שיש להקפיד לקרוא דוקא תרגום אונקלוס לפי שניתן בסיני. ולכן כתב מרן ה'שלחן ערוך' שירא שמים יקרא גם פירוש רש"י וגם תרגום אונקלוס. וכן הסכים רבנו שלמה לוריא בספר 'ים של שלמה' 'קידושין' (פרק ב סימן יד).

ורבנו האר"י ז"ל הזהיר מאד על קריאת התרגום על פי הקבלה. וכן כתב מרן החיד"א בברכי יוסף. ולכן אף מי שאינו מבין כל כך שפת התרגום, עליו לקרוא הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום. וכתב ה'פרי מגדים' ב'משבצות זהב' (ריש סימן רפה), רמז לדבר; "נֶאֱלָה שְׁמוֹת" [שהם ראשי תיבות של; שנים מקרא ואחד תרגום]. וכן כתב מרן החיד"א בספר 'חומת אנך' (ריש פרשת 'שמות') בשם רבינו אפרים. וע' בס' כף החיים פלאג'י (סימן כז אות ז).

ולשאלה השניה; האם מותר לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום בעת שהשליח צבור קורא בתורה בשבת? הנה אף על פי שמבואר במסכת 'סוטה' (לט). שמשעה שנפתח ספר תורה לקרות

הגרלה סינית והקלפי הכפול

מאת הרה"ג אונגר שליט"א

אותו חפץ הגרילו שתי קבוצות אנשים. **ונשאלה השאלה:** האם בטל כל הגורל? או שהגורל קיים ושני אלו שעלו בגורל יחלקו? או יעשו גורל ביניהם?

מחיר ההגרלה ומי שרוצה משלם מחירו ומכניסים שמו בהגרלה זו שבחר. ואירע שאחר שעשו ההגרלות, נתברר שעל חפץ מסוים הונחו בטעות שתי קלפיות, כך שעל

מוסד צדקה ארגן הגרלה סינית בה מגרילים חפצים שונים הנתרמים ע"י נדיבים. ואופן ההגרלה, שמכניס קלפי על כל חפץ המוגרל ורשום עליו

ממשיכים...
לא לאכול! מוצרי
'עלית - שטר'אוס'

אור עקיבא אולם ספורט שזר מנחם ציוני 29

ביום ראשון ב' אדר א' 06/02/11

כניסה 10 שקל

השערים יפתחו ב' 20:00 תחילת התוכנית 20:30

מצבה רמון מתנ"ס מצבה רמון שדרות בן גוריון

ביום שלישי' אדר א' 08/02/11

כניסה חופשית

השערים יפתחו ב' 20:00 תחילת התוכנית 20:30

אילת קולנוע אילת הקניון האדום

ביום רביעי' ה' שבט 09/02/11

כניסה 10 שקל

השערים יפתחו ב' 20:00 תחילת התוכנית 20:30

ההרצאות מאובטחות

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.NET

תמונות מהרצאותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בדימונה

שופר-בריאות

בריאות חובה לכל המשפחה

כ - 45 ש
למשפחה

* זוג הורים + ילדים
עד גיל 22 ללא הגבלה

חברת שופר ניוז פועלת באופן שוטף למען שיפור רווחת הציבור.

בחודשים האחרונים הושקעו מאמצים במציאת תשובה ביטוחית הולמת לצרכי הציבור בביטוח בריאות. חוק ביטוח הבריאות הממלכתי וכן הביטוחים המשלימים של קופות החולים משאירים חלל המאלץ רבים מאיתנו לחפש ביטוח רפואי נוסף, המכסה גם השתלות ותרופות שאינן בסל הבריאות. **חברת שופר ניוז**, בליווי מומחים מתחום הביטוח, ריכזה ובדקה הצעות של מספר חברות ביטוח מהמובילות בשוק ולאחר מ"מ בחרה וקיבלה תנאים מועדפים הן ברמת הכיסוי והן ברמת התעריפים באמצעות סוכנות הביטוח **שיר שי סוכנות לביטוח**.

הפוליסה תכלול את הפרטים הבאים:

- תרופות שאינן בסל הבריאות, מצילות ומאריכות חיים – 1,000,000 ₪ מתמלא מדי 3 שנים.
- השתלות ללא תקרה בהסדרים של חברת הביטוח לחילופין \$50,000 להשתלה שבוצעה ללא מעורבות החברה.
- טיפולים מיוחדים בחו"ל ללא תקרה.
- הביטוח מכסה גם במקרה שהסיבה הינה תאונות דרכים, תאונות עבודה או אירוע טרור.
- ביקור רופא 24 שעות ביממה בהשתתפות עצמית בסך 25 ₪.
- ניתנת אפשרות להרחיב את בסיס הפוליסה ולהוסיף:
- כיסוי לניתוחים, כיסוי למחלות קשות, ייעוץ מומחה, כיסוי למקרה מצב סיעודי ועוד...
- רשאים להצטרף לתוכנית קרובי משפחת החבר מדרגה ראשונה.

שיר שי
סוכנות לביטוח בע"מ

לרכישת הביטוח למשפחה + הרחבות יש לפנות לסוכנות הביטוח בטל. *9001
חברת שופר ניוז פועלת ותמשיך לפעול למען רווחת הציבור.

המחיר המדויק ייקבע בהתאם לגיל.
התנאים המלאים והמחייבים הינם אלה המפורטים בתנאי הפוליסה ו/או כתב השירות.

נופש עם הרב אמנון יצחק

מלון יפה נוך ערד במחירי אטרקציה

הנופש יתקיים בשני מחזורים:

מחזור א' פרשת 'במדבר' מיום רביעי-ששי 25-27/05/11 כא'-כג' אייר
מחזור ב' פרשת 'פנחס' מיום ראשון-ששי 10-15/07/11 ח'-יג' תמוז.
ניתן גם להתארח ללינה ללילה אחד.

להרשמה ולפרטים: 03-6777779 בין השעות: 06:00 - 08:00

לאחיקם רמות מנכ"ל כינר - לא יסולח לו ולא יכופר

איפה בעלי המלון
המבקשים לעשות כל הון?
האם עשרים שנה זה בא ביום
להשליך מאות אורחים ביום

שמים יעידו וארץ תרתח
בשביל בצע כסף ואגו מנופח
מילה של גבר שלא נכנע
תגרום לו ורק לו לנזק רע

עשרים שנה של השקעה
חמישים מליון בהערכה
עבור מלון ובית הארחה
השקיע ארגון 'שופר' בהרוחה

עד שהגיע מנכ"ל חדש
שלא העריך את הנדרש
פיטר ותיקים ושילחם לביתם
ואת המשקיעים השאיר בביתם

פזמון: לאחיקם רמות מנכ"ל כינר
לא יסולח לו ולא יכופר 2x

